

Sygn. akt **I ACa 637/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bogdan Wysocki

Sędziowie: SA Maciej Rozpędowski /spr./

SA Karol Ratajczak

Protokolant: st. sekr. sądowy Ewa Gadomska

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2019 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. D.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego w P., Dyrektorowi Zakładu Karnego we W. i Dyrektorowi Okręgowej Służby Więziennej w P.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 14 maja 2018 r. sygn. akt I C 291/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1. w ten sposób, że oddala powództwo w zakresie kwoty 500 zł (pięćset złotych);

II. w pozostałym zakresie apelację oddala,

III. nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego na rzecz pozwanego,

IV. przyznaje adwokatowi K. Ś. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 147,60 zł brutto z tytułu zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi przez adwokata z urzędu.

Maciej Rozpędowski Bogdan Wysocki Karol Ratajczak

Sygn. akt I ACa 637/18

UZASADNIENIE

po rozpoznaniu na rozprawie sprawy z powództwa P. D. przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego w P., Dyrektorowi Zakładu Karnego we W. i Dyrektorowi Okręgowej Służby Więziennej w P. o zapłatę apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 14 maja 2018 roku, sygnatura akt I C 291/ rok, punkt I zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym w ten sposób, że oddala powództwo w zakresie kwoty 500 zł;

punkt drugi - w pozostałym zakresie apelację oddala; punkt trzeci - nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego na rzecz pozwanego; punkt czwarty - przyznaje adwokatowi K. Ś. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 147 zł 60 groszy brutto z tytułu zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi przez adwokata z urzędu. W tej chwili zostanie wygłoszone ustne uzasadnienie orzeczenia w trybie artykułu 328 § 1(1) k.p.c., które zastępuje uzasadnienie pisemne. Wyrokiem z dnia 14 maja 2018 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie z powództwa P. D. przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Dyrektora Aresztu Śledczego w P. i Dyrektora Zakładu Karnego we W. oraz Dyrektora Okręgowej Służby Więziennej w P. o zapłatę zasądził od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Dyrektora Aresztu Śledczego w P. na rzecz powoda P. D. kwotę 500 zł, oddalając w pozostałym zakresie powództwo, a także rozstrzygając o kosztach postępowania zgodnie z jego wynikiem, nie obciążając powoda kosztami postępowania na rzecz przez pozwanego, a także przyznając pełnomocnikowi z urzędu powoda wynagrodzenie w kwocie 120 zł powiększonej o podatek VAT. W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy podniósł w zakresie zasądzonej kwoty, iż... Sąd uznał, iż negatywne emocje powoda związane z koniecznością korzystania z kąpielni sanitarnego, w którym zamiast drzwi łazienkowych były... była kotara, na które to okoliczności powoływał się powód w związku z tym powodowi negatywne emocje zdaniem Sądu Okręgowego wskazują, iż wynika to z samej natury ludzkiej, natomiast czym innym, zdaniem Sądu, jest kwestia intensywności tego rodzaju przeżyć, która w zależności od stopnia wrażliwości danej osoby może mieć różny poziom, stąd też oceniając te okoliczności, Sąd doszedł do wniosku, iż należne powodowi zadośćuczynienie wynosi jedynie kwotę 500 zł, która została zasądzona przez Sąd I instancji od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Dyrektora Aresztu Śledczego w P.. Apelację od tego rozstrzygnięcia wniósł pozwany, zaskarżając wyrok Sądu I instancji w części, a mianowicie w zakresie punktu pierwszego, w którym to Sąd Okręgowy zasądził kwotę 500 zł oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach ob... objętego punktem trzecim wyroku. Pozwany zarzucił Sądowi I instancji naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez błędną ocenę dowodów w postaci przesłuchania powoda w charakterze strony, jak i dowo... dowodu z zeznań świadka D. M., art. 100 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. przez odstąpienie obciążenia powoda obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania, a także naruszenie prawa materialnego art. dwadzieścia... art. 23 k.c. w

Sygn. akt IACa 637/18

w związku z art. 24 k.c. oraz z art. 448 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że zawieszenie kotary prysznicowej w miejscu drzwi łazienkowych stanowi bezprawne działanie oraz naraża powoda na upokorzenie, co w konsekwencji skutkowało przyjęciem przez Sąd I instancji, że doszło do naruszenia prawa do intymności powoda. We wnioskach swojego środka odwoławczego strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz obciążenie powoda kosztami postępowania w I i II instancji. W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie, a także zasądzenie na rzecz adwokata K. Ś. kosztów pomocy prawnej udzielonej poz... powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych. Sąd Apelacyjny zważył, co następuje. Apelacja pozwanego jest w części zasadna. W pierwszej kolejności należy podnieść, że okazał się zarzut apelacyjny pozwanego naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisu artykułu 233 § 1 k.p.c. Ocena mocy i wiarygodności dowodów przeprowadzona w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia mogłaby być skutecznie podważona w postępowaniu odwoławczym gdyby wykazano, że zawiera ona błędy logiczne, wewnętrzne sprzeczności czy jest niepełna. W sytuacji, gdy wnioski wyprowadzone przez Sąd o... orzekający z zebranego materiału dowodowego są logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, ocena tego Sądu nie narusza przepisu art. 233 § 1 k.p.c. i musi się ostać, choćby z tego materiału dawały się wysnuć również wnioski odmienne. W ocenie Sądu Apelacyjnego analiza uzasadnienia Sądu I instancji, a także zebranego w sprawie materiału dowo... dowodowego okoliczności sprawy wskazuje, że w zakresie ustaleń faktycznych, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd I instancji nie naruszył art. 233 § 1 k.p.c. Z uzasadnienia przedstawionego w wyroku wynika natomiast, że podstawą częściowego uwzględnienia żądania powoda nie było oparcie się Sądu I instancji na ewentualnie błędnie ocenionych, przeprowadzonych przed Sądem Okręgowym dowodach, lecz oparcie się Sądu na zasadach doświadczenia życiowego. W kwestii tego, iż powodowi z uwagi na wskazane przez Sąd warunki odbywania kary towarzyszyły negatywne emocje, przy stwierdzeniu przez Sąd I instancji braku jednoznacznych zeznań powoda, z których wyni... wynikałoby, iż na skutek sposobu zabudowania kąpielni sanitarnego powód odczuwał jakiegokolwiek ujemne przeżycia, cierpienia czy krzywdy. Natomiast opisane przez pozwanego w odrębnym zarzucie uchybienie Sądu Okręgowego stanowiło, zdaniem Sądu odwoławczego, podnoszone przez skarżącego w kolejnym zarzucie naruszenie

przez Sąd I instancji przepisu art. dwie... 23 k.c. w związku z art. 24 k.c. i art. 448 k.c., gdyż jedynie powołanie się przez Sąd Okręgowy na zasady i doświadczenie życiowe, a przy braku wiarygodnych dowodów, w tym zeznań powoda, nie może być podstawą do przyjęcia, iż korzystanie przez powoda przez ograniczony - stosunkowo krótki - okres czasu z kącika sanitarnego, w którym wejście było zasłanianie zas... zasłania... zasłanianie... zasłonięte przez nieprzezroczystą kotarę, stanowiło naruszenie dóbr osobistych powoda i to naruszenie uzasadniające zasądzenie zadośćuczynienia w przyznanej przez Sąd Okręgowy kwocie. W zakresie warunków odbywania kary pozbawienia wolności nie są decydujące same oczekiwania osadzonych. Te uciążliwości lub niedogodności związane z samym pobytem w zakładzie karnym, a polegające na niższej niż oczekiwana jakości warunków nie mogły świadczyć o

Sygn. akt IACa 637/18

naruszeniu dobra osobistego w postaci godności osadzonego w zakładzie karnym. W szczególności zdaniem Sądu Apelacyjnego, stosując kryterium obiektywne oceny sytuacji, a nie opierając się na subiektywnych odczuciach osadzonego - powoda należałoby uznać, że okoliczność przebywania przez powoda w okresie niespełna miesiąca w celach z kącikami sanitarnymi, do których wejście było zasłanianie nieprzez... nieprzezroczystą kotarą, a nie drzwiami łazienkowymi, nie dawały podstaw do uznania, że w ten sposób, uwzględniając zarówno konstrukcję kącika, jak i czas, w jakim powód korzystał z tak urządzonego kącika sanitarnego, doszło do naruszenia dobra osobistego powoda w postaci wolności osobistej prawa do prywatności czy intymności. Wprawdzie warunki osadzenia powinny odpowiadać minimalnym standardom, tym niemniej ewentualne nieprawidłowości nie uzasadniają automatycznie roszczenia o naruszenie dobra osobis... dóbr osobistych, uwzględniając zakres tych nieprawidłowości oraz okres czasu, w jakim dochodzący zadośćuczynienia był narażony na te niedogodności, zwłaszcza jeżeli ewentualne odstępstwa mają charakter przejściowy, niezawiniony, nie na... nie naruszają zasad humanitaryzmu, a podmiot odpowiedzialny podejmuje wszelkie możliwe środki w celu łagodzenia i niwelowania skutków ewentualnych uchybień np. poprzez stopniowe usuwanie w drodze remontów tych . Ponadto zasądzenie zadośćuczynienia naruszenia dobra osobistego ma charakter fakultatywny i musi uwzględniać całokształt okoliczności sprawy. Dotyczyć może przypadku, gdy do naruszenia dóbr osobistych doszło w sposób zawiniony, a stopień zawinienia naruszydźciela jest znaczący, przy czym jego działanie lub zaniechanie nie jest ukierunkowane na dokonanie naruszenia. Nie każde zatem naruszenie dobra osobistego czy wystąpienie krzywdy uzasadnia automatycznie też zasadność żądania zadośćuczynienia na podstawie artykułu 448 k.c. Ponadto zadośćuczynienie należy się na podstawie artykułu 448 k.c. przy uwzględnieniu art. 24 k.c. przy stwierdzeniu naruszenia dóbr osobistych i doznanej przez w ten sposób krzywdę , a skoro tak, to krzywda ta musi być w jakikolwiek sposób sprecyzowana, uwypuklona, wyartykułowana, czego nie potrafił uczynić powód w trakcie postępowania przed Sądem I instancji, stąd też ocena w tym zakresie ewentualnej krzywdy powoda była niemożliwa. Mając na uwadze przedstawione okoliczności i argumentację, jak też przebieg postępowania przed Sądem Okręgowym należy stwierdzić, iż powód nie udowodnił również podstaw przyznania zadośćuczynienia z tytułu i w kwocie zasądzonej przez Sąd Okręgowy, stąd, uwzględniając w części apelację pozwanego, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i oddalił powództwo także w zakresie uwzględnionym zaskarżonym wyrokiem przez Sąd I instancji. W pozostałym zakresie apelacja pozwanego na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. podlega oddaleniu jako bezzasadna. Sąd odwoławczy podziela sposób rozstrzygnięcia o kosztach procesu przyjęty przez Sąd Okręgowy z uwagi na charakter sprawy dochodzonego przez powoda roszczenia, jak i też obecną sytuację życiową i majątkową powoda, które to uzasadniają zastosowanie wobec powoda przepisu art. 102 k.p.c., przyjmując, iż w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek pozwalający na odstąpienie od obciążenia powoda kosztami procesu. Stąd zarzut apelującego naruszenia przepisu art. 100 k.p.c. i art. 102 k.p.c. jest bezzasadny. Kierując się tymi samymi względami, Sąd Apelacyjny na

Sygn. akt IACa 637/18

podstawie przepisu art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążenia powoda kosztami postępowania apelacyjnego poniesionymi przez skarżącego. Z uwagi na wynik postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny na podstawie artykułu... na podstawie § 8 pkt 1 w związku z § 16 ust. 1 pkt 2 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata

z urzędu przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Poznaniu na rzecz adwokata K. Ś. kwotę 147 zł i 60 gr brutto z tytułu zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi.

Maciej Rozpędowski Bogdan Wysocki Karol Ratajczak

--	--	--